

Lecturi educative pentru preșcolari

**Cunoașterea mediului și
educație pentru societate**

CUPRINS

Indicații metodice generale	4
Inimioare, inimioare, de Sarina Cassvan	8
Târâș-Târâș, de Sarina Cassvan	10
Bunica, Barbu Ștefănescu Delavrancea	17
Bunicul, Barbu Ștefănescu Delavrancea	21
Puiul, de Alexandru Brătescu-Voinești	24
Povestea ursului cafeniu, Vladimir Colin	29
Povestea măgărușului încăpățânat, de Vladimir Colin	33
Povestea motanului leneș, de Vladimir Colin	36
Povestea nucii lăudăroase, de Vladimir Colin	41
Iedul cu trei capre, de Octav Pancu-Iași	42
Bibliografie	47

- Inimioare! Cine mai cumpără inimioare de turtă dulce? Inimioare! striga întruna negustorul cel cu luleaua în colțul gurii și cu o pălărie mare, cât roata de car.

Un băiețuș se apropie de dânsul și alege o inimioară de turtă dulce, presărată cu bomboane colorate.

În ghereta lui, vânzătorul de dulciuri mai are inimioare, păpușele și soldați de turtă dulce.

Din toate acestea băiețelului îi place mai mult inimioara. Și nu pentru că are de gând s-o mănânce, nu. El vrea s-o ducă mamei, care s-a îmbolnăvit de "inimă rea".

Da, da, de inimă rea! Așa a auzit el spunând pe cineva din casă. De aceea își făcea repede socoteala: "Are să-i ducă mamei inima de turtă dulce, ca să și-o puie în locul inimii celei rele și o să se facă sănătoasă".

- Cât ceri pe inimioara asta? îl întrebă el pe vânzător.

- Doi lei, răspunse vânzătorul.

- E prea scump pentru mine, zise băiatul, și pe fața lui trecu o umbră de întristare.

- Da' câți bani ai tu?

Copilul se căută prin buzunare și-și numără grijuliu bănuții.

- N-am mai mult decât un leu.

- Dar pentru cine o cumperi? îl iscodi omul cu pălăria cât roata de car.

- Pentru mama. E bolnavă de "inimă rea", îi spuse cu glasul înecat în lacrimi.

Vânzătorul zâmbi blând, apoi îi dădu inimioara de turtă dulce fără să primească niciun ban.

Copilul îi mulțumi și alergă într-un suflet acasă.

- Mămico, mămico! Iată, ți-am adus altă inimă! Dă-o încolo pe cealaltă, dacă e rea, și pune-o pe asta, să vezi cum te faci sănătoasă!

Măicuța nu înțelese întâi ce voia să spună copilul, dar când

văzu în mâna lui inimioara de turtă dulce, fața i se luminează. Îl luă în brațe și-l sărută cu dragoste.

- Să trăiești, dragul mamei! Ești un băiețel tare bun. Dar nu înțeleg de ce vrei s-o arunci pe cealaltă?

- Fiindcă toți din casă spun că te-ai îmbolnăvit de "inimă rea". Am fost la bălci cu ceilalți copii și când am văzut inima asta de turtă dulce, m-am gândit s-o cumpăr pentru tine. Nu-i așa că am făcut bine, mămico?

- Foarte bine, băiatul meu drag, îi răspunse mama, dezmierdându-l. Să știi că inimile oamenilor nu se pot schimba, dar eu am să mă fac bine, dacă tu ai să mănânci inimioara asta de turtă dulce în locul meu.

La început, băiatul nu vru să se atingă de ea, dar mama lui o rupse în două, mușcă și ea o bucată și îi dădu restul lui.

Și... parcă, parcă din ziua aceea, începu să-i meargă din ce în ce mai bine cu sănătatea.

Iar peste câteva zile, când doctorii îi îngăduiră să iasă din casă, se duse împreună cu băiatul la vânzătorul de turtă dulce.

- Bună ziua, nene, îl salută bucuros băiețușul.

- Bună ziua, băiete! Ce dorești?

- Nu mai doresc nimic. Uite, ți-am adus-o pe mămica. Vrea să-ți mulțumească pentru turta dulce pe care mi-ai dat-o și care a făcut-o sănătoasă.

- Care turtă dulce? se miră vânzătorul, prefăcându-se a nu-și aminti întâmplarea cu "inimă rea".

Dar mama băiatului îi spuse în câteva cuvinte cum stăteau lucrurile.

Într-adevăr, am fost foarte rău bolnav, povesti ea. Într-o zi, băiatul meu a venit la dumneata să cumpere o inimă de turtă dulce, cu care să mi-o înlocuiesc pe a mea. De atunci m-am însănătoșit.

- Da, da! Așa e! zâmbi vânzătorul. Acum îmi aduc aminte.

- Am venit să-ți mulțumesc. E drept că fiul meu are o inimă bună, dar și dumneata ești un om tare de ispravă.

Își luă apoi băiețușul de mână și porni cu el la plimbare.

Respo Copilului îi sălta inima de bucurie. Era atât de mândru de

mama lui, care era tânără, frumoasă și sănătoasă.

Dar oare cum să nu te faci sănătoasă, spuneți și voi, când ai un copil cu o inimă atât de bună?

Cuvinte și expresii:

inimă rea - mâhnire, durere, amărăciune;

turtă dulce - este un produs făcut din făină de grâu, miere și ouă, la care se pune o glazură groasă de zahăr;

iscodi - a cerceta ceva sau pe cineva cu de-amănuntul pentru a afla un secret, adevărul etc.; a pune cuiva întrebări insistente pentru a se informa, pentru a afla un secret;

bâlci, bâlciuri - târg mare ținut în anumite perioade ale anului, la sărbători importante și însoțit de spectacole și de petreceri populare; iarmaroc;

îngădui - a da voie, a permite, a încuviința ceva; a da cuiva permisiunea;

om de ispravă - om cumsecade, vrednic.

Proverbe:

Fă bine când poți, pentru că nu ai ocazia să-l faci oricând.

Când ai făcut bine, taci; când ți s-a făcut bine, povestește tuturor.

Bunătatea face mai mulți prieteni ca puterea.

Târâș-târâș

de Sarina Cassvan

Nici nu ți-ar veni a crede că acesta era numele unei fetițe bucălate și cu părul numai inele, dar care nu făcea altceva decât să umble toată ziua de colo până colo, târându-și picioarele, ridicând praful de prin curte și trăgând după ea jucăriile și lucrurile din casă.

Iată de ce prietenele ei au poreclit-o "Târâș".

Umbla de dimineață și până seara cu părul încâlcit, cu rochița descheiată și căsca, de ai fi zis că vrea să înhită lumea întreagă. Se scula pe când alți copii se pregăteau să mănânce de prânz, ieșea în grădină și își întindea jucăriile pe o velință, sub un copac. Câteodată, adormea cu acul, pe care mama ei i-l punea cu

sila în mână, să învețe cusutul. Era frumoasă, ce-i drept, dar dacă nu se pieptăna niciodată, părul îi sta claie pe cap și semăna cu te miri ce dihanie.

Când îi spunea cineva că nu e bună de nimic, răspundea tațoșă:

- Ei, și?... N-am nevoie să muncesc! Muncește mămica și pentru mine!

Dar anii au trecut, Târâș a crescut și o dată cu ea s-a mărit și lenea de care nu s-a putut dezbara.

Când se așeza la masă să învețe, adormea cu capul pe carte. Mama ei era bolnavă și nu mai avea putere nici măcar s-o dojenească...

Într-o bună zi Târâș rămase fără mamă. Pe tatăl său îl pierduse mai de mult. Astfel, se trezi singură pe lume și cum nu învățase să facă nimic, se uita neputincioasă la prăpădul din casă.

Dar deodată în viața ei se întâmplase ceva neașteptat. Un unchi, care locuia prin apropiere, veni s-o ia pentru câțva timp la dânsul. Fetița se duse, și ajungând acolo, începu a se minuna de toate frumusețile din preajma ei.

Ceea ce o uimi mai mult era grădina din fața casei cu răzoarele de flori bine orânduite, apoi aceea de zarzavaturi, cu tot felul de legume, și stupăria, și orățăniile, care umpleau ograda bine îngrijită.

Un singur lucru nu-i plăcea și nu-l putea înțelege: De ce munceau mătușa și verișoarele ei de dimineață și până seara târziu?

În casa unchiului munca era împărțită. Mătușa îngrijea grădina, una din fete avea în seama ei păsările, iar cea de a doua mulgea vaca. Fetiței îi dădură în grijă porumbeii, dar ei nici prin gând nu-i trecea să le dea de mâncare.

Unchiul băgă de seamă că fata nu e bună de nimic. Se sfătui cu soția lui ce să facă să o învețe ceva, s-o pregătească pentru viață. Deodată, îi veni în minte un gând bun. Are să-i dea și ei o îndeletnicire, ca și copiilor lui, pentru a o deprinde cu munca.